

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 43/2014-50

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. februára 2015 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jany Baricovej, Petra Brňáka, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Sergeja Kohuta (sudca spravodajca), Milana Ľalíka, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika o sťažnosti politickej strany SMER – sociálna demokracia (SMER – SD), Súmračná 25, Bratislava, a A. Z., zastúpených advokátkou JUDr. Ivanou Tomkowou, Pietna 1, Žilina, vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu obce Hlboké nad Váhom konaných 15. novembra 2014, za účasti D. P., zastúpeného advokátom JUDr. Karolom Gordíkom, Pivovarská 20, Žilina, takto

r o z h o d o l :

Návrh sa z a m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. PL. ÚS 43/2014-11 zo 17. decembra 2014 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady

Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť politickej strany SMER – sociálna demokracia (SMER – SD), Súmračná 25, Bratislava, a A. Z. (ďalej len „sťažovateľ“, spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Hlboké nad Váhom konaných 15. novembra 2014 (ďalej len „voľby starostu“), za účasti D. P. (ďalej len „odporca“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ kandidoval vo voľbách konaných 15. novembra 2014 za starostu obce za politickú stranu SMER – sociálna demokracia (SMER – SD) spolu s odporcom. Za starostu obce bol zvolený odporca (Strana demokratického Slovenska), ktorý získal 290 hlasov z celkového počtu 579 odovzdaných platných hlasovacích lístkov. Sťažovateľ získal vo voľbách starostu 289 hlasov, teda rozdiel platných hlasov medzi odporcom ako zvoleným starostom a sťažovateľom predstavuje 1 hlas.

Sťažovatelia v odôvodnení sťažnosti uviedli:

„Miestna volebná komisia v obci Hlboké nad Váhom bola v zložení piatich členov, a to predsedkyňa E. G. a členky volebnej komisie T. H., L. Š., S. P., V. M. Zapisovateľkou volebnej komisie bola G. G. ...

V priebehu volieb minimálne dvaja voliči, vzhľadom na obsadenosť miest za priestorom určeným na úpravu hlasovacích lístkov, označili bez upozornenia predsedkyne volebnej komisie hlasovacie lístky mimo vyhradených miest pre voličov. Žiaden z členov volebnej komisie takémuto postupu nezabránil. ...

Zapisovateľka volebnej komisie počas priebehu volieb fakticky nahrádzala postavenie predsedkyne volebnej komisie, riadila priebeh volieb, aktívne sa zúčastnila otvárania obálok s hlasovacími lístkami ako aj triedenia hlasovacích lístkov na voľbu starostu a na voľbu poslancov obecného zastupiteľstva, ich sčítavania a hlasovania volebnej komisie o platnosti hlasovacích lístkov, ovplyvňovala členov volebnej komisie, akým spôsobom majú vyhodnocovať platnosť hlasovacích lístkov a aktívne zasahovala do konania volebnej komisie ako jej riadny člen.

Pri priradovaní hlasov jednotlivým kandidátom volebná komisia vyhodnocovala sporný hlasovací lístok, na ktorom bolo poradové číslo starostu ako kandidáta na starostu č. 1 zakrúžkované väčším krúžkom zasahujúcim do poradového čísla sťažovateľa v rade 2/ ako kandidáta na starostu č. 2, ktorého poradové číslo volič označil krížikom. Vzhľadom na túto spornosť pristúpila volebná komisia ku hlasovaniu o platnosti hlasovacieho lístka. Predmetného hlasovania sa zúčastnili všetci členovia volebnej komisie ako aj zapisovateľka volebnej komisie, ktorá všetkých členov volebnej komisie presviedčala o platnosti predmetného hlasu. O danom hlase bolo rozhodnuté s konečnou platnosťou ako o platnom hlase s výsledkom hlasovania volebnej komisie 5:1, pričom predmetný hlas, o ktorom sa rozhodovalo, bol pripočítaný kandidátovi č. 1, t.j. starostovi.

Počas sčítavania hlasov bol taktiež predmetom skúmania chýbajúci hlasovací lístok na starostu, pričom členka komisie T. H. nadobudla podozrenie, že predmetný hlasovací lístok bol niektorým z členov volebnej komisie alebo zapisovateľkou zničený, aby ho nebolo možné dohľadať. K chýbajúcemu hlasovaciemu lístku volebná komisia nezaujala žiadne relevantné stanovisko.

V dôsledku vyššie uvedeného stavu bol výsledok hlasovania 290:289 hlasov v prospech starostu.

... V rámci ukončenia činnosti volebnej komisie nedošlo k zapečateniu volebných lístkov, tieto zostali po odchode členiek komisie z volebnej miestnosti voľne položené. “

Z opísaného skutkového stavu sťažovateľa vyvodzujú záver o porušení zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov, konkrétne ustanovení § 1 v spojení s § 29 o tajnosti volieb, ustanovení § 11a, § 36, § 37 ods. 4 a § 38 ods. 4 o sčítavaní hlasov a o posudzovaní ich platnosti a ustanovenia § 40 ods. 2 o úschove hlasovacích lístkov. V tejto súvislosti sťažovateľa uvádzajú:

„V zmysle skutočností vyplývajúcich z popísaného skutkového stavu veci, ktoré sťažovateľa preukazujú čestnými prehláseniami členiek miestnej volebnej komisie vyplýva, že minimálne u dvoch voličov bola porušená tajnosť hlasovania, pričom predsedkyňa miestnej volebnej komisie nezabezpečila poriadok vo volebnej miestnosti v čase, keď bola

účasť voličov najvyššia, a preto nebolo niektorým voličom umožnené upraviť hlasovacie lístky v osobitne oddelených priestoroch.

... Pri priebehu volieb v obci Hlboké nad Váhom boli závažným spôsobom porušené zákonné ustanovenia o prítomnosti osôb pri sčítavaní hlasov, posudzovaní hlasovacích lístkov, výkone funkcií zapisovateľky a členov miestnej volebnej komisie. Z vyššie uvedeného priebehu volieb vyplýva, že na priebeh volieb i ich výsledky svojim konaním nezákonne vplývala zapisovateľka miestnej volebnej komisie, ktorej kompetencie vyplývajú z ust. § 11a volebného zákona. V rámci vybavovania organizačných a administratívnych záležitostí jej nepatriło právo legitimovať voličov, vykonávať záznamy v zozname voličov, byť prítomná vo volebnej miestnosti pri sčítaní hlasov, vyberať hlasovacie lístky z obálok, nazerať do hlasovacích lístkov, či rozhodovať o platnosti hlasovacieho lístka. Zapisovateľka miestnej volebnej komisie podľa členiek miestnej volebnej komisie bola prítomná vo volebnej miestnosti pri sčítaní hlasov, vyberala hlasovacie lístky z obálok, hlasovala o platnosti sporného hlasovacieho lístka a sčítavala hlasy pre sťažovateľa v rade 2/.

Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil v náleze sp. zn. PL. ÚS 1/07 z 23. januára 2008 právny názor, že volebná komisia je orgánom verejnej moci, ktorý túto vykonáva vo verejnom záujme. Inak povedané, volebná komisia je inštitúciou verejnej moci a činnosť, ktorú vykonáva, je činnosťou vykonávanou vo verejnom záujme. Okrsková volebná komisia vo voľbách do obecnej samosprávy plní aj úlohy garanta ústavnosti a zákonnosti samotného volebného aktu a prvotného sčítania hlasov. Tomuto zodpovedá jej kreovanie, zákonom ustanovené postupy a zisťovanie volebných výsledkov, ktoré sú prejavom vôle voličov. Zapisovateľ volebnej komisie je technickým pracovníkom, nie však členom volebnej komisie, ktorý by sa mohol zúčastniť sčítania hlasov.

... Z postupu miestnej volebnej komisie vyplýva, že v rámci ukončenia svojej činnosti nezapečatila hlasovacie lístky a tieto neboli uložené do úschovy v obci.“

Podľa názoru sťažovateľov «Z výsledku volieb starostu obce Hlboké nad Váhom v počte 290 hlasov v prospech starostu a 289 hlasov v prospech sťažovateľa v rade 2/ jednoznačne vyplýva, že rozhodujúcim bol práve jeden voličský hlas. Práve skutočnosť, že zapisovateľka ovplyvňovala nezákonným spôsobom priebeh volieb, ovplyvňovala jednotlivých členov volebnej komisie pri rozhodovaní, vyberala hlasovacie lístky z obálok

a hlasovala o platnosti sporného hlasovacieho lístka, mohla ovplyvniť výsledok volieb. V prípade, ak by bolo o spornom hlase rozhodnuté ako o neplatnom, nastal by stav rovnosti hlasov, taktiež v prípade, ak by nedošlo k „strate“ jedného hlasovacieho lístka, mohla by rovnako nastať rovnosť hlasov. Dôsledkom rovnosti hlasov by bolo vyhlásenie nových volieb predsedom Národnej rady Slovenskej republiky. Je daný predpoklad, že v prípade, ak by sa zapisovateľka nezúčastňovala volieb nedovoleným spôsobom, mohol nastať iný výsledok volieb. Na základe uvedeného možno konštatovať, že tieto závažné porušenia volebného zákona, sú v príčinnej súvislosti s výsledkom volieb.

V dôsledku všetkých vyššie uvedených závažných porušení volebného zákona, t.j. porušenia tajnosti hlasovania a porušenia povinností členov volebnej komisie a zapisovateľky jednotlivo i v ich súhrne, možno konštatovať, že vzniká dôvodná pochybnosť, že výsledok volieb neodráža skutočnú vôľu voličov.

Keďže zákon o voľbách do orgánov samosprávy obcí ustanovuje spôsob, hranice a ochranu súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti, hrubé porušenie týchto pravidiel, majúce príčinný vzťah k výsledku takejto súťaže, narušuje aj ústavný princíp slobody súťaže politických síl garantovaný čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky, a to aj vo vzťahu medzi občanmi, ktorí uplatnili ústavné právo na prístup k volenej funkcii. ...

Mám za to, že nezákonnosť volieb bola dokázaná a je v príčinnej súvislosti s následkom porušenia práva, ktoré je v konečnom dôsledku porušením ústavného volebného práva a jeho princípov.».

Na základe uvedeného sťažovateľa navrhli, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Ústavný súd SR vyhlasuje voľby starostu obce v obci Hlboké nad Váhom konané dňa 15.11.2014 za neplatné.“

Ústavnému súdu bolo 23. decembra 2014 na základe jeho výzvy doručené vyjadrenie odporcu k sťažnosti, v ktorom poukázal na skutočnosť, že „zápisnicu miestnej volebnej komisie o výsledku volieb zo dňa 15.11.2014, ktorú sťažovateľ pripojil k sťažnosti, podpísali bez výhrad všetci členovia volebnej komisie a zapisovateľka volebnej komisie, čím potvrdili ústavný a zákonný priebeh volieb. V zmysle tejto skutočnosti považujem sťažovateľmi uvedené dôvody za dodatočne vykonštruované a predložené dôkazy (čestné prehlásenia)

účelovo dodatočne vyrobené.“. Na základe uvedeného odporca navrhol sťažnosť sťažovateľov „ako nedôvodnú odmietnuť“.

Odporca v podaní doručenom ústavnému súdu 5. januára 2015 označenom ako „Odvolanie voči uzneseniu ústavného súdu č.k. PL. ÚS 43/2014-11 zo dňa 17. decembra 2014“ k veci ďalej uviedol:

„Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že v priebehu volieb minimálne dvaja voliči vzhľadom na obsadenosť miest za priestorom určeným na úpravu hlasovacích lístkov, označili bez upozornenia predsedkyne volebnej komisie...

Vždy v poobedňajších hodinách býva účasť voličov najvyššia, bolo tomu tak aj v týchto voľbách, voliči stáli v rade na schodoch, chodbe aj vo vestibule na prvé poschodie, kde sa nachádzala volebná miestnosť. Pretože voliči sa poniektorí náhlili, poprosili stojacich v rade o prednosť vstúpiť do volebnej miestnosti a pri obdržaní hlasovacích lístkov ihneď zakrúžkovali svojho kandidáta. Neviem si predstaviť, ako by bolo možné zabrániť tomuto činu niektorým arogantným voličom. O tomto som bol informovaný a nevidím v tomto žiaden priestupok.

Zapisovateľka volebnej komisie počas priebehu volieb fakticky nahrádzala postavenie predsedkyne volebnej komisie...

Zapisovateľka volebnej komisie je dlhoročná pracovníčka obce Hlboké nad Váhom, stála už na jej začiatku v roku 1998 od osamostatnenia od mesta Bytče, je svedomitá a vzorná, vzorne si plní pracovné úlohy. Pretože bola mnohokrát pri viacerých voľbách, má skúsenosti aj pri riešení rôznych problémov, ktoré pri činnosti komisie vždy vzniknú a jej úmysel bol čo najčestnejší pri pomoci členov volebnej komisie.

Bol som informovaný, že volebná komisia viackrát preratúvala hlasovacie lístky. Ako asi pri každých voľbách, voliči nie práve ideálnym spôsobom označia svojho kandidáta na hlasovacom lístku. Takéto hlasovacie lístky boli aj na strane jedného aj druhého kandidáta. O platnosti takýchto hlasovacích lístkov podľa § 38 zákona 346/1990 Zb. v znení neskorších predpisov rozhoduje s konečnou platnosťou práve volebná komisia.

Bezprostredne po skončení sčítania a podpísania zápisnice členovia komisie nedočkavo čakali na odchod domov a vôbec ich nezaujímal aj ich ďalšie povinnosti, ktoré im vyplývali z ich funkcie. Podpredsedníčka komisie T. H. a členka komisie S. P. neboli pri

voľbách prvý krát, takže dobre vedeli, že sčítaním hlasov činnosť v komisii nekončí. Po podpísaní zápisnice bez výhrad urazené odišli, lebo voľby sa neskončili podľa ich predstáv. Predsedníčka komisie i napriek tomu volebné materiály zapečatila.

Úvaha o obviňovaní členov komisie a zapisovateľky o zničení jedného hlasovacieho lístka je chorá, veď za zástenou si každý volič urobí čo chce, je to jeho vôľa či lístok vloží do obálky alebo si ho zoberie so sebou...

Žiadam vás, aby ste si preverili telefonáty podpredsedníčky volebnej komisie T. H., ktorá počas volieb telefonovala a na základe jej telefonátov predseda SMERU - SD v obci Hlboké nad Váhom Ing. J. S. počas volieb t.j. 15.11.2014 ešte aj v poobedňajších hodinách navštevoval voličov, ktorí neboli ešte voliť, nahováral ich aby išli a koho majú voliť. V prípade žiadosti poviem mená. Taktiež doporučujem preveriť telefónne číslo členky komisie za SMER - SD S. P... Podotýkam, že už v minulosti členka komisie a podpredsedníčka komisie T. H. zapisovala na zvláštny papier voličov, ktorý boli voliť a zobrala si ho domov...

Som presvedčený, že s mojej strany sú voľby do orgánov samosprávy platné, o čom svedčí ich kladný priebeh a všetkými členmi podpísaná zápisnica bez pripomienok.“

Podaním doručeným ústavnému súdu 23. decembra 2014 sa k dôvodom sťažnosti vyjadrila aj predsedníčka miestnej volebnej komisie v napadnutých voľbách (ďalej len „MVK“) E. G., v ktorom predovšetkým uviedla:

„Chcem vás ubezpečiť, že celý priebeh volieb v našej obci prebiehal v súlade so zákonom o voľbách do orgánov samosprávy obcí odovzdané hlasy kandidátom na starostu obce a kandidátov na poslancov obecného zastupiteľstva boli viackrát prerátané a až po súhlase členov komisie zapísané do zápisníc. Najviac času sme venovali hlasovacím lístkom na funkciu starostu obce, tieto boli prerátané možno i päť až šesť krát. Chápem rozčarovanie podpredsedníčky miestnej volebnej komisie, ktorá prejavovala najväčšiu snahu o znovu a znovu prerátávanie hlasov, než uznala i ona výsledok za konečný. Ich sklamanie možno vychádzalo i z toho, že strana SMER - SD venovala voľbe starostu najviac pozornosti, na naše dedinské pomery mala nevídanú predvolebnú kampaň, posielanie kandidátky do rodín, natlačené plagátky, osobné návštevy po rodinách dokonca i v čase

konania volieb 15.11.2014. Podľa predbežných výpočtov mal kandidát SMERu - SD, na starostu obce, získať o 86 hlasov viac ako doterajší starosta...

Po skončení sčítavania hlasov som viackrát vyzvala členov volebnej komisie, či má niekto nejakú pripomienku, ktorú je potrebné uviesť v zápisnici. Žiadnu pripomienku nikto nevzniesol a všetky členky komisie... zápisnicu bez pripomienok podpísali. Po tom sme spolu so zapisovateľkou MVK zápisnicu bezodkladne doručili na obvodnú volebnú komisiu do Žiliny. Tým sa voľby pre nás skončili.

To, že niekto o niekoľko dní zmení svoj názor a vymyslí si rôzne dôvody, aby spochybnil regulárny a dôstojný priebeh volieb, považujem za morálne i charakterové zlyhanie a som presvedčená, že tak neurobil z vlastného presvedčenia, ale na nieči nátlak.

Ešte niekoľko slov k tomu, že zapisovateľka volebnej komisie ovplyvňovala výsledky volieb. Nevie si predstaviť, akoby mohla ovplyvňovať členov komisie a priebeh volieb, keď výsledkom volieb sú vlastne čísla zostavené sčítaním hlasov z hlasovacích lístkov, ktoré boli predtým zakrúžkované v dvoch rovnopisoch volebných zoznamov. Zapisovateľka môže do zápisnice zapísať len to čo je predloží komisia. Po zápise týchto údajov každý člen komisie má povinnosť toto si prečítať a skontrolovať, čo potvrdí svojim podpisom na konci zápisnice.

Záverom už len chcem poznamenať, že volieb do orgánov samosprávy obci sa v Hlbokom nad Váhom zúčastnilo 5 politických strán, z celkového počtu 19 kandidátov sa volilo 7 poslancov a starosta obce. Zo siedmych poslancov získal SMER - SD 5 miest a 2 miesta SDS. Teda SMER - SD nezískal len post starostu a 2 miesta poslancov OZ. Je pre mňa nepochopiteľné, prečo sa sťažuje len strana SMER - SD a prečo nie i ostatní neúspešní kandidáti.“

II.

Ústavný súd si v zmysle § 62 zákona o ústavnom súde vyžiadal od obce kompletnú volebnú dokumentáciu, ktorá bola 14. januára 2015 komisionálne otvorená a prekontrolovaná. O uvedenom úkone bol spísaný zápis.

Zo zápisnice miestnej volebnej komisie o výsledku volieb v obci (ďalej len „zápisnica o výsledku volieb“) vyplýva, že v zozname voličov bolo zapísaných 776 voličov. Vydaných bolo 585 obálok a odovzdaných bolo 585 obálok. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu bol 579. Odporca ako kandidát č. 1 získal 290 hlasov, sťažovateľ ako kandidát č. 2 získal 289 hlasov. Zápisnicu o výsledku volieb bez výhrad podpísali všetky členky MVK, ako aj zapisovateľka MVK.

Prepočítaním platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce ústavný súd zistil, že počet platných hlasov odovzdaných kandidátovi č. 2 (sťažovateľ) súhlasí s počtom platných hlasov pre tohto kandidáta uvedený v zápisnici o výsledku volieb (289). V prípade kandidáta č. 1 (odporca) bolo prepočítaním zistené, že pre tohto kandidáta bolo v skutočnosti odovzdaných 291 hlasov, teda o 1 hlas viac, ako je uvedené v zápisnici o výsledku volieb (290). Medzi platnými hlasovacími lístkami odovzdanými v prospech tohto kandidáta sa nachádzal aj 1 sporný hlasovací lístok, ktorý podľa sťažovateľov mal byť posúdený ako neplatný. Uvedený hlasovací lístok bol označený tak, že poradové číslo kandidáta č. 1 (odporca) bolo zakrúžkované väčším krúžkom zasahujúcim do poradového čísla kandidáta č. 2 (sťažovateľ), ktorého poradové číslo bolo označené krížikom.

Na základe uznesenia pléna ústavného súdu sp. zn. Spr 1620/2014 zo 17. decembra 2014 poverený sudca spravodajca vykonal 27. januára 2015 v priestoroch Obecného úradu v Hlbokom nad Váhom (ďalej len „obecný úrad“) za prítomnosti odporcu a jeho právneho zástupcu výsluch týchto predvolaných svedkov (členiek miestnej volebnej komisie v napadnutých voľbách): S. P., T. H., E. G., L. Š., V. M. a G. G.

Svedkyňa E. G. bola predsedníčkou MVK a k priebehu napadnutých volieb uviedla, že podľa jej názoru voľby prebehli pokojne a v súlade so zákonom. Nikto nemal námietky k priebehu volieb a všetci prítomní podpísali aj zápisnicu o výsledku volieb. Na otázku, v akom vzťahu je k odporcovi, uviedla, že jej dcéra a odporcov syn sú manželia. Poprela, že by zapisovateľka volebnej komisie nejakým spôsobom zasahovala do priebehu volieb. Pokiaľ ide o sčítanie hlasov pre voľby starostu, uviedla, že vzhľadom na tesný rozdiel a 1 chýbajúci hlas bol vykonaný „krížový prepočet hlasov“. Pri prepočítaní hlasov

s členkou p. H. „*sme si navzájom skontrolovali spočítavanie hlasov pre kandidátov na starostu*“. Na otázku, ako členovia MVK zistili, že im chýba jeden hlas, uviedla, že „*nesedeli*“ hlasovacie lístky s vydanými obálkami. Zároveň ale uviedla, že sa mohlo stať, že niektoré odovzdané obálky mohli byť aj prázdne. Vyskytol sa aj jeden sporný hlasovací lístok, o ktorom komisia hlasovala. Na otázku, ako je možné, že pri prepočítaní hlasov ústavným súdom bol v prospech odporcu zistený o 1 hlas navyše, uviedla, že sa k tomu nevie vyjadriť. Po podpísaní zápisnice o výsledku volieb odišla spolu so zapisovateľkou do Žiliny oznámiť výsledky volieb, ostatné členky MVK odišli domov. Volebná dokumentácia zostala počas jej neprítomnosti v uzamknutej miestnosti, od ktorej mala kľúče len ona sama. Po jej návrate zo Žiliny sama zapečatila volebnú dokumentáciu tak, že jednotlivé balíky boli prelepené bielou páskou, na ktorej bol jej podpis. Na otázku, či po ukončení hlasovania boli zapečatené nepoužité obálky a nepoužité hlasovacie lístky, svedkyňa uviedla, že tieto boli zapečatené spolu s ďalšou dokumentáciou až po jej návrate zo Žiliny. Ďalej uviedla, že volebnú dokumentáciu odovzdala v utorok 18. novembra 2014 pracovníčke obecného úradu p. S. Potom s ňou už nemanipulovala. Na otázku, či sa vyskytli prípady voličov, ktorí neboli „*za zástenou*“ pri úprave hlasovacích lístkov, uviedla, že nevie o takom prípade. Poukázala tiež na svoje podanie doručené ústavnému súdu 23. decembra 2014, ktorého sa pridrižiava.

Sťažovateľ, ktorý sa dostavil na obecný úrad v priebehu vykonávania výsluchov svedkov, uviedol, že svojou advokátkou nebol upovedomený o termíne výsluchov. K samotnému priebehu napadnutých volieb uviedol, že v deň volieb bol v práci a na voľby sa dostavil len počas prestoja približne o 16.15 h. Odvolil a odišiel na spoj ako vodič autobusu o 16.30 h, takže k priebehu volieb sa nevie vyjadriť. Až nasledujúci deň sa od členy MVK T. H. dozvedel, že voľby neprebehli v zmysle zákona. Tá mu povedala, že „*chýba nejaký hlas*“, že „*údajne jeden volič odvolil a nebol zapísaný v zozname*“. O tom, že by niekto hlasoval mimo priestor určený na úpravu hlasovacích lístkov, sa nezmienila.

Svedkyňa T. H., ktorá bola podpredsedníčkou MVK, poukázala na čestné vyhlásenie z 24. novembra 2014 doručené ústavnému súdu spolu so sťažnosťou, ktorého sa v plnom rozsahu pridrižiava. K priebehu volieb uviedla, že hneď z rána bola vo volebnej miestnosti aj

zapisovateľka p. G., ktorú svedkyňa považovala za rovnocennú členku komisie. K priebehu volieb uviedla, že prebiehali „normálne a hladko, iba v dvoch prípadoch som postrehla, že voliči vypísali lístok nie na vyhradenom mieste, ale na stolíku vo volebnej miestnosti. Boli tam sami a lístky hodili do urny, tak ako to bolo treba. Iné prípady som nepostrehla.“. Kontrolu voličov v zoznamoch vykonávala svedkyňa spolu s p. G. Po ukončení hlasovania „kontrolu voličov vykonávala pani G. a ja a počty nám sedeli. Potom sme pristúpili k otváraniu obálok a prepočítaniu hlasov. Obálky otvárali všetky členky volebnej komisie a pani G. Počet vydaných obálok a počet obálok odovzdaných v urne sedel. Osobitne sa počítali hlasy poslancov a hlasy starostov. Volebné lístky na starostu počítala pani G. a ja. Celkom bolo 585 voličov, zistili sme, že 5 lístkov bolo neplatných... takže ostalo 580 platných na voľbu starostu. ...“. Uviedla, že jeden hlasovací lístok pre kandidáta č. 1 (odporcu, pozn.) posúdili ako sporný a o jeho platnosti hlasovali, pričom hlasovala aj zapisovateľka. Svedkyňa ako jediná hlasovala za jeho neplatnosť. Následne sa pristúpilo k sčítaniu hlasov, pričom „ja som počítala lístky pre kandidáta č. 2 a pani G. pre kandidáta č. 1. Mne zostalo 288... Potom sme sa s predsedníčkou volebnej komisie vymenili a moje lístky prerátala pani zapisovateľka G. Keď som ja prepočítala lístky, tak som tam našla lístok kandidáta č. 2, ktorý som potom priradila k jeho lístkom. Už chýbal len jeden lístok.“. Na otázku, či sa nemohlo stať, že v niektorej obálke bol len jeden lístok, prípadne žiaden, svedkyňa uviedla, že nikto z členiek MVK takúto skutočnosť neoznámil. Potvrdila, že zápisnicu o výsledku volieb podpísala bez námietok. Na otázku, či existuje uznesenie o hlasovaní o spornom lístku v písomnej forme, resp. či uznesenie bolo prílohou zápisnice o výsledku volieb, uviedla, že výsledok hlasovania neexistuje v písomnej forme. Ďalej uviedla, že po podpísaní zápisnice o výsledku volieb odišla domov spolu s členkami MVK p. P. a p. M. a ostatné členky komisie aj zapisovateľka zostali vo volebnej miestnosti. Na otázku, ako je možné, že pri prepočítaní hlasov ústavným súdom bol v prospech odporcu zistený o 1 hlas navyše, uviedla, že sa k tomu vôbec nevie vyjadriť.

Na otázku právneho zástupcu odporcu, či bola na školení členov volebnej komisie, uvádza, že na školení nebola, ale už v r. 2010 bola členkou volebnej komisie. „Dostali sme brožúrky o našich povinnostiach ako členiek volebnej komisie, v priebehu volieb sme sa s tým oboznámili, pokiaľ to bolo treba“. Tiež uviedla, že po voľbách „som bola vyzvaná stranou SMER, aby som vypovedala ako som videla priebeh volieb. Povedala som to

právničke doktorke Tomkovej, ktorá spisala čestné prehlásenie a ja som to podpísala. Bolo to asi týždeň po voľbách“. Ďalej uviedla, že 17. novembra 2014 prišiel odporca k nej domov a uviedol, že *„nechce byť starostom, a aby som napadla zákonnosť volieb“*. Prítomný odporca k výpovedi svedkyne uviedol, že je pravdou, že 17. novembra 2014 bol pred domom svedkyne a vyjadril sa v tom zmysle, že vzhľadom na to, ako sa *„špini“* na jeho osobu, tak nechce byť ani starostom. Svedkyňa tiež uviedla, že 11. decembra 2014 bola vypovedať na polícii v Bytči, pretože p. G. podala trestné oznámenie za ohováranie v súvislosti s podaním volebnej sťažnosti.

Svedkyňa L. Š. bola členkou MVK a k priebehu volieb uviedla, že voľby prebiehali *„hladko“*, neboli žiadne problémy. Tie nastali až pri prepočítavaní hlasov. Jeden hlasovací lístok bol sporný, a preto sa opätovne prepočítavali volebné lístky a došlo ku krížovému prepočtu hlasov. Pani H. považovala jeden hlasovací lístok za sporný. O jeho platnosti hlasovala aj p. G. ako zapisovateľka MVK. Podľa svedkyne aj keby zapisovateľka nehlasovala, tak výsledok by bol rovnaký, pretože väčšina členov MVK uznala hlasovací lístok za platný. Pri prepočítavaní hlasov boli všetky členky MVK prítomné, preto nebola možnosť, aby sa nejaký lístok stratil alebo aby došlo k manipulácii. Podľa svedkyne ak jeden hlasovací lístok chýbal, tak je zrejmé, že *„tam nebol“*, teda že *„ho niekto neodovzdal“*. Pri podpisovaní zápisnice nikto z členov MVK nemal žiadne výhrady alebo námietky k priebehu volieb. Zapisovateľka bola pri otváraní obálok, ale nie pri sčítavaní hlasov. Nikto z MVK nenamietal, že bola pri otváraní obálok. Ďalej uviedla, že po skončení volieb *„ja som diktovala pani G. výsledky volieb, bola tam ešte predsedníčka komisie, ostatní už medzitým odišli domov. Po podpísaní zápisnice som odišla domov aj ja. V čase môjho odchodu volebná dokumentácia nebola zapečatená.“*

Svedkyňa S. P., členka MVK, o napadnutých voľbách uviedla, že prebiehali *„hladko a bez problémov“*. Problém nastal až pri prepočítavaní hlasov. V priebehu volieb okolo 17.00 h *„bol tu jeden volič z obce pán M. B., ktorého volebná komisia nezaškrtila v zozname voličov, ale hlasovací lístok hodil do urny. To som sa dozvedela až dodatočne, keď nám jeden volebný lístok zvyšoval, tak volebná komisia ho pridelila... M. B., tak že ho zaškrtila v zozname.“* Podľa svedkyne dvaja voliči hlasovali mimo priestoru vyhradeného

na úpravu lístkov, avšak vo volebnej miestnosti. Hlasovacie lístky označili „*sami, otočení chrbtom k sebe, nikto pri nich nebol a... hodili do urny*“. Zapisovateľka MVK p. G. zaznamenávala vo volebných zoznamoch prítomných voličov. Po ukončení hlasovania sa zapisovateľka MVK podieľala na otváraní obálok aj na sčítaní hlasov. Pomáhala p. Š. pri spočítavaní hlasov poslancov. Na otázku, prečo bola pri sčítaní hlasov aj zapisovateľka, svedkyňa uviedla, že „*nám ako členom volebnej komisie nikto nepovedal, že tam nesmie byť*“. Svedkyňa potvrdila, že pri prepočítavaní hlasov na starostu došlo k rozporu medzi p. G. a p. H., aj ku krížovému prepočítavaní hlasov. Pri prepočítavaní hlasov na starostu bola prítomná p. G., kde „*bol problém*“ s jedným hlasom. Ďalej uviedla, že zápisnicu o výsledku volieb podpísala a pri jej podpise žiaden písomný protest nevzniesla. Po podpísaní zápisnice odišla s ostatnými členkami MVK domov, zostali len p. G. a p. G. Volebná dokumentácia pri jej odchode nebola zapečatená. V plnom rozsahu sa pridrižiava toho, čo uviedla v písomnom vyhlásení z 24. novembra 2014. Uviedla tiež, že asi 10 dní po voľbách ju kontaktovala advokátka JUDr. Tomkova v súvislosti s voľbami. Čo sa týka čestného vyhlásenia, „*celý text písala advokátka doktorka Tomkova a ja som to iba podpísala*“. Na otázku právneho zástupcu odporcu svedkyňa uviedla, že členkou volebnej komisie bola už viackrát. Proti činnosti zapisovateľky MVK neprotestovala, pretože nebola nikým poučená o tom, že zapisovateľka nesmie zasahovať do priebehu volieb. Uviedla, že počas volieb „*bola položená na stole brožúrka..., ktorú som však nemohla čítať, pretože nebol čas*“.

Svedkyňa V. M. ako členka MVK o priebehu volieb uviedla, že bol bezproblémový. Keď sa spočítavali hlasy, rátala s p. P. hlasy pre poslancov. Pri spočítavaní hlasov na starostu vôbec nebola, preto „*si neuvedomovala*“, že vznikol nejaký problém. Podľa svedkyne zapisovateľka MVK do priebehu volieb nijako nezasahovala, pretože „*všetku činnosť sme vykonávali my*“ ako členky komisie. Svedkyňa vylúčila, že by niekto volil mimo priestor vyhradený na úpravu hlasovacích lístkov. Uviedla, že zápisnicu o výsledku volieb podpísali všetky členky komisie a pri jej podpise svedkyňa nezaregistrovala žiaden problém. Po podpísaní zápisnice odišla domov spolu s ostatnými členkami MVK, zostala len predsedníčka komisie. O tom, v akom stave bola volebná dokumentácia pri jej odchode z volebnej miestnosti, nemá vedomosť. Na otázku právneho zástupcu odporcu uviedla, že

s predsedníčkou volebnej komisie ani so zapisovateľkou sa pred voľbami nepoznala, pretože nie je z obce Hlboké nad Váhom. Do MVK bola nominovaná stranou MOST-HÍD.

Svedkyňa G. G., ktorá bola zapisovateľkou MVK v napadnutých voľbách, uviedla, že je zamestnaná na obecnom úrade a starosta obce (odporca) „*ma určil*“ za zapisovateľku MVK. Ako zapisovateľka MVK sa zúčastnila školenia na Okresnom úrade Žilina, kde bola oboznámená so svojimi povinnosťami zapisovateľky volebnej komisie. Okrem toho sa už niekoľkokrát zúčastnila komunálnych volieb ako zapisovateľka. Podľa názoru svedkyne voľby prebiehali bez problémov. Počas volieb sedela vedľa predsedníčky volebnej komisie, ktorá sama registrovala voličov. Kým však členky MVK boli s prenosnou urnou v obci, tak registráciu vykonávala ona. Kontrola voličov sa robila dvojmo, takže nemohlo dôjsť k nezrovnalostiam. Na otázku právneho zástupcu odporcu uviedla, že v priebehu dňa tri členky MVK raz išli do obce s prenosnou volebnou urnou a boli asi na troch alebo štyroch miestach. Svedkyňa nepostrehla, že by niekto z voličov hlasoval mimo priestoru určeného na úpravu lístkov. Ďalej uviedla, že po ukončení hlasovania bola prítomná pri otváraní obálok a tieto aj pomáhala otvárať. Pri spočítavaní hlasov nebola, ale bola prítomná v miestnosti pri otváraní obálok a pri ukladaní lístkov pre jednotlivých kandidátov. Pri prepočítavaní hlasov na starostu obce došlo k problému, keď p. G. a p. H. prepočítavali tieto lístky. Potvrdila, že došlo ku kontrolnému prepočítavaniu a „*viackrát sa to kontrolovalo a údajne sa mal stratiť jeden volebný lístok, ale nenašiel sa*“. Taktiež potvrdila, že sa zúčastnila na kontrolnom prepočítavaní hlasov kandidátov na starostu. Po zistení výsledkov volieb všetky členky MVK podpísali zápisnicu a nikto nevzniesol žiadne námietky proti priebehu volieb. Po podpísaní zápisnice svedkyňa spolu s predsedníčkou MVK odišli do Žiliny doručiť zápisnicu o výsledku volieb. Volebná dokumentácia zostala v uzamknutej volebnej miestnosti, kľúče od nej mala predsedníčka MVK. Svedkyňa uviedla, že po návrate zo Žiliny sa už na obecný úrad nevrátila, takže nevie, čo sa stalo s volebnou dokumentáciou. Vie len toľko, že v utorok po voľbách bola volebná dokumentácia odovzdaná na obecnom úrade p. S. Svedkyňa poprela, že by nejakým spôsobom zasahovala do priebehu volieb. Na otázku týkajúcu sa sporného lístka uviedla, že „*bola som pritom, keď predsedníčka volebnej komisie každej členke volebnej komisie ukázala jeden sporný lístok ku ktorému sa každá členka vyjadrila. Ja som však nehlasovala o jeho platnosti, resp.*

neplatnosti. Ja som sa vyjadrila, že lístok by mal byť platný. “. Uviedla, že je pravdou, že v súvislosti s volebnou sťažnosťou podala trestné oznámenie za ohováranie. Políciou bola vyzozumená o postúpení veci Okresnému úradu Žilina, kde bude prerokovaná ako priestupok.

III.

Plénu ústavného súdu bol predložený na rozhodnutie návrh sudcu spravodajcu na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa čl. 131 ods. 1 druhej vety ústavy sa plénum ústavného súdu uznáva nadpolovičnou väčšinou všetkých sudcov. Ak sa táto väčšina nedosiahne, návrh sa zamietne.

Podľa čl. 134 ods. 1 ústavy sa ústavný súd skladá z trinástich sudcov.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavný súd spôsobilý v pléne konať a uznávať sa, ak je na rokovaní a rozhodovaní prítomných aspoň sedem sudcov.

Podľa § 4 ods. 3 zákona o ústavnom súde plénum ústavného súdu sa uznáva nadpolovičnou väčšinou všetkých sudcov. Ak sa táto väčšina nedosiahne, návrh sa zamietne.

V danom prípade na rokovaní a rozhodovaní pléna ústavného súdu boli prítomní jedenásti sudcovia.

Pretože pri hlasovaní o návrhu sudcu spravodajcu nebola dosiahnutá nadpolovičná väčšina hlasov všetkých sudcov, návrh sa zamietol podľa čl. 131 ods. 1 ústavy a § 4 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2015